

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. De magna Christi humilitate, seu, de humili eius magnificentia;
ex his eius verbis. Non potest filius à se facere quidquam nisi quòd viderit
Patrem facientem. Nullus est dives, humili ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

FERIA QVARTA.

DE MAGNIFICA CHRISTI HUMILITATE, SEU DE HUMILI EJUS MAGNIFICENTIA.

Amen amen dico vobis, non potest filius à se facere quicquam nisi quod viserit Patrem facientem. Quaecunque enim ille fecerit, haec & filius similiter facit. Pater enim diligit filium, & omnia demonstrat ei quae ipse facit, & majora ei demonstrabit opera, ut vos miremini. Joan. 5.

VERITAS PRACTICA.

Nullus est dives, humili quantumvis paupere, magnificenter.

RATIO EST, Quia quo quis plura & ditora bona possidet enique libentius omnia, ad rectum quem intendit finem dispergitur, et est magnificenter.
Sed nullus dives plura & ditora bona possidet, nec libentius dispergitur quam humili,
Ergo nullus est eo magnificenter; aut certe quo minus est magnificus, et minus est humili.
Quod est sollicitate providendum.

I. PUNCTUM.

CUM argueretur Christus Dominus à Iudeis, quod diem Sabbati violaret, primum hoc ad defensionem suam respondit, *Pater meus usque modo operatur & ego operor.* Id est, nihil ago quod non agat mecum Pater meus qui est Deus. Quod perinde erat ad dicere, nihil ago quod possitis arguere, quia ipsum est Dei opus quod ago. Quo responso cum illi excanduisserint, atque jam etiam de illo interficiendo cogitassem, quod Patrem suum diceret Deum, et qualiter faciens Deo: tum Jesus confirmans quod dixerat: *Amen amen dico vobis, non potest filius à se facere quicquam, nisi quod viserit Patrem facientem;* Et que supra memorantur, in quibus observandum dicimus magnificam Christi humilitatem, seu humilem magnificentiam. Nam quid humilius, quidvis simul magnificenter quam quod ait, se nihil à se facere, & se tamen facere quæ-

cunque Pater facit? Quod non intelligas modò de uno aut altero quod facit opere, sed universim de omnibus quidquid agit Pater hoc agit filius, & nihil agit filius nisi quod agat Pater; quæ quidem quam sint magnifica simul & humilia magis adhuc pabebit in declaratione veritatis propositæ quæ paradoxum continere videtur. Quid enim magis contra sensum vulgare quam quod humilius sit magnificus? Aut quod etiam nullus quantumvis dives, sit magnificenter humili, quantumvis paupere? Et tamen ita est, & ratio si diligenter expeditatur, ita planè persuadet.

Quid namque est esse magnificum? Supradicitatem virtus est magnificencia, ut ait S. Thomas, quæ non solum respicit rationabilem usum pecuniarum vel aliorum bonorum, sed magnum usum, magnos sumptus & impensas, secundum tamē rectam rationem; id est, secundum probatum finem quem sibi proponit magnificus, & eo quidem est magnificenter quod & finis erit magis probatus, quod plura bona & ditora possidebit, & quod minus eis parcer, seu quod effusus omnia dispergetur ad obtinendum illum finem.

Hæc partim delibata sunt ex sancto Doctore, sed quæ habet de fine sibi proponendo non sunt brevius contrahenda. nec al. i. quam eius verbis referenda; *Nullus inquit, finis humanorum operum* a. 2. ad 3. *est adeo magnus sicut honor Dei.* Et ideo magnificencia præcipue magnum opus facit in ordine ad honorem Dei. *Vnde Iohannes dicit in quarto Ethicorum quod honorabilis sumptus sunt maximè qui pertinent ad divina sacrificia.* Et circa hos maximè studet magnificus: & ideo magnificencia conjungitur sanctitate, quia præcipue ejus effectus ad religionem sive ad sanctitudinem ordinatur. Sic nempe de Deo dicitur, *magnificus in sanctisque.* SANCTI.

Exod. 15. SANCTIMONIA & magnificencia in conspectu ejus. CONFESSION & magnificencia opus ejus.
Ps. 95. MAGNIFICENTIA M gloria sanctitatis tua lo-
quentur. ET magnificabor & sanctificabor.
Ps. 144. Non sic illi non sic, qui magnificant fimbrias,
Ezech. 38 qui amant primos recubitus, & primas cathedras.

II. PUNCTUM.

SED nullus dives plura & ditora bona possidet
Sunt libentius differtur aut meliori fine, quam
humilis, quantumvis pauper.

Quid est enim ditius aut praestantius, quam bonum spirituale, in cuius comparatione divitias nihil esse duxit virorum omnium ditissimus ac sapientissimus? Quis porro bonis spiritualibus magis abundat quam humilis super quem praecipue requiecit honorum Author omnium: qui singulariter dicitur conferre humilibus gratiam, ut sicut vallis abundantissimum, ita & humiles omni spirituali fructu gaudeant: unde S. Augustinus, Quantum humilis, tanto amplius: confluit enim aqua ad humilitatem vallis, denatatum tumoribus collu. Quis denique libentius & liberalius in nobilissimum illum finem, qui est divinus cultus, dispensat illa bona quam humilis, qui nihil eorum sibi attribuit, nihil arrogat, nihil reservat, sed totum quod habet, & totum quod est in continuum Sacrificium illi offerat à quo se totum accepisse confitetur? Hæc est Confessio & sanctimonia & magnificencia in conspectu ejus. In conspectu hominum non ita forte videbitur, sed in conspectu Dei non est magnificencia nisi ubi sanctimonia, nec est sanctimonia nisi ubi confessio; neque confessio nisi ubi humilitas, quam sit sua merè mala & merè sua cognoscit: bona autem sua nec merè bona, nec merè sua confitetur; sed quidquid est inde inde quidquid gloria & honoris totum hoc Deo reddit. Tua est Domine magnificencia & potentia, & gloria; cuncta enim que in celo sunt & in terra, tuis sunt. Quid sanctus? Quid magnificenter?

Magnificentiam suam jacent Ailueri, Salomones, Justiniani & quoquot in divinos etiam sumptus sua profuderunt; sed nisi fuerint humiles, non fuerunt sancti; & nisi sancti fuerint, non potuerunt esse magnifici, quia sanctitas & magnificencia non disiunguntur. Tanguerebas magnificentiam, inquit sanctus Augustinus, prius dilige sanctitatem. Cum sanctificatus fueris,

¶ Ps. 95.

eris & magnificus: nam si prepostere prius esse volueris magnificus, antea cades quam surgas. Non enim surgis sed extolleris. Et post pauca, explicans versus Psalmi consequentes: Afferte Dominopatri gentium. afferte Domino gloriam & honorem. Tollite hostias & introite in atria ejus: Et quæ sequuntur ad Gentiles conversos dirigit, commonetque ne glorientur si vel magnificam Deo domum ædificarent, vel pretiosa dederint munera, cum in illis externis donis non sit ea magnificencia qua præcipue colitur & honoratur Deus. Sacrificium Deo, inquit, Spiritus contributatus, cor contritum & humiliatum Deus non spernit. Cum humili corde intra in dominum Dei, & cum hostia intrasti. Si autem superbus es, inanis intras Nam unde superbi es, nisi inanis es? Nam si plenus es, non inflares. Quasi diceret, nihil magnificè facis ad gloriam Dei, quantumcumque magna dones, nisi fueris humili. Sis vero humili, tum plenus es donis à Deo datis & Deo referendis, qualicet pauca essent, majorem tamen Deo deferrent laudem, & majorem affuerint illi magnificentiam. Quoniam magna potentia Dei solius, ait Sapiens, & Eccl. 3. ab humilibus honoratur. O vero honoranda humilitas quam sic honoratur Deus!

III. PUNCTUM.

NULLUS est igitur dives magnificenter humili, quantumvis paupere; Quoniam ulla est qui plura & majora profusus in nobilissimum qui potest haberi finem profundat, & frequenter offerat, quam humilis qui cum pro cultu & dilectione Dei dederit omnem suam substantiam. Quasi nihil despiciat eam; Quasi nihil dedisset, si te despiceret, quia nibil dedisse confitetur nisi quod acceperat, nisi quod debebat, nisi quod acceptum à Deo magis obligat dantem ad gratias illi referendas, quam putet sibi deberi quid aliud, nisi poenas & flagella ex malo donorum uso. Quæ confessio & humilitas ita sanctificant animam, & ita placent Deo, ut inde exultat magnificencia quæ in conspectu ejus sola magnificari debet & estimari. Si enim ipsa Dei magnificencia, ut Scriptura referunt, in sanctitate est, certè si quæ est hominum magnificencia, sic erit in ea sanctitate quam parat humilitas. *Supra*, cùna vel maximè dicat sanctus Thomas, magnificentiam humanam esse quandam divina magnificentia participationem quæ nos 2.2 q.134

Cant. 8.

Oe 3

Deo n. l.

2

Deos similes reddat. Neque enim aliter nos reddit similes quam humilitate, cum sine humilitate magnifica superbos nos reddere & à Deo maximè dissidentes.

Quamobrem hic etiam atque etiam vide quanto sit cultus & vendita humilitas à qua est talis magnifica, cui nulla par, similisque contra Deo reperiatur. Quod si coram hominibus magnifici tanto sunt in honore, quanto nos esse videmus, quid sentiendum est de honore quem humiles consequuntur apud Deum? Sed vide etiam attentius qualis esse debet illa humilitas, qua est magnifica pars & nutrix, nempe integra, sincera, indivisa, qua non partem sed totum reddat Deo. Sic enim egregie S. Ambro-

sus, ut jam suprà notatum est: *In vera humilitate nihil divisum, nihilque non solidum est, & ideo omnes particeps suos unum facit, quia inaequalitatem ipsa non recipit. Hujus igitur boni proprietatis in confessione est gratia Dei, qua tota repelletur, nisi tota suscipiatur. O verba aurea & authore suo digna! Sed neque verbance Autorem magnifici, nisi facta verbis respondeat.*

Vide in 4. parte, Feria 6. Hebdom. 15. Ubi hæc veritas explicatur?

Interrogatus quid primum in praecipuis Christianæ religionis observandum; quid secundum; quid tertium: responde, humilitatem.

FERIA QVINTA.

DE SVBLIMI ET HVMILI POTESTATE JVDICANDI HOMINES QUAM CHRISTUS SIBI DATAM DICIT.

Sicut Pater suscitat mortuos & vivifacit, sic & Filius quos vult vivifacit. Neque enim Pater iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit Filio, ut omnes honorificant Filium, sicut honorificant Patrem. Joann. 5.

VERITAS PRACTICA.

Superbo maximè formidandum divini tribunal iudicii.

RATIO HÆC EST INTER ALIAS,
Quia illi maximè formidandum tribunal est, qui se dum vivaret, divino iudicio magis opposuit.
Sed superbus se divino principiū opponit iudicio.
Ergo illi maximè formidandum tribunal iudicii.
Ac proinde ipsa principiū reformatiā superbia.

I. PUNCTUM.

EO dementiae & impietatis devenerant Indæ, ut Christum Dominum audenter accusare & velut reum læse religionis condemnare, quod non servaret dies festos, aut quod se æqualem Deo faceret; quibus cùm respondisset quæ heri considerata sunt, nunc addit, tantum absesse ut ab eis accusari & judica-

ri possit, quin potius futurus sit aliquando ipsorum Judex sicut & reliquorum hominum, jamque se in ea potestate constitutum esse à Patre, ut sicut Pater suscitat mortuos & vivifacit, sic & Filius quos vult etiam mortificet, iudicet & condemnat, quia omne iudicium seu omnis iudicandi potestas illi prorsus relata est.

Quæ certè potestas quam sit honorifica, quam sublimis & summa, quis non videt si principiū cogitare aliam hanc esse potestatem ut omnes omnino homines illi subdantur, agaturque in eo iudicio de re omnium maxima quæ est salus æterna. Omnes stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim, vivo ego dicit Dominus, quoniam mihi electos omne genu.

At vero intuere quantam humilitatem huius tantæ jungat potentia. Primo enim sibi ut homini datum hanc à Patre potestatem satetur: Deinde quod certè mirum est, non aliter se usurpum illa potestate affirmat quam prout noverit Patrem velle, & prout ipse Pater iudicabit. Sic enim expressè addit: *Sicut audio, sic iudico: & iudicium meum justum est, quia non quero voluntatis.*